

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060305

SLUTLIGT BESLUT
2024-04-10
Stockholm

Mål nr
ÖM 8154-23

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, slutliga beslut 2023-05-30 i mål nr M 1625-23, se bilaga A

PARTER

Klagande

1. JW
2. BÅ
3. HM
4. VM

Ombud för 3 och 4: Advokatfirman VICI AB

Motpart

1. Länsstyrelsen i Skåne län
2. E.ON Energilösningar Aktiebolag, 556014-5889

Ombud: MC

SAKEN

Avvisning

Dok.Id 2052773

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS BESLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandena.

BAKGRUND

Länsstyrelsen i Skåne län (länsstyrelsen) beslutade, efter anmälan om samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken, att godkänna miljökonsekvensbeskrivningen samt att förelägga E.ON Energilösningar AB att vidta vissa försiktighetsåtgärder till skydd för naturmiljön vid anläggande av solcellsanläggning på fastigheten XXX i Svalövs kommun.

JW, BÅ, HM och VM överklagade länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen som fann att de saknade klagorätt och avvisade överklagandena. JW, BÅ, HM och VM har nu överklagat avvisningsbeslutet till Mark- och miljööverdomstolen.

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

JW, BÅ, HM och VM har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska undanröja mark- och miljödomstolens beslut om avvisning och tillerkänna dem klagorätt.

Länsstyrelsen och **E.ON Energilösningar AB** har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens beslut.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

JW, BÅ, HM och VM har anfört i huvudsak detsamma som i mark- och miljödomstolen och har utöver vissa allmänna intressen bland annat gjort gällande att solcellsanläggningen försämrar deras utsikt och kommer medföra en värdeminskning av deras respektive fastigheter.

Länsstyrelsen har vidhållit att anläggningen inte kommer skada naturmiljön på ett väsentligt sätt om den utförs i enlighet med anmälan och beslutade försiktighetsmått

samt bland annat gjort gällande att samtliga av de klagande har inkommit med synpunkter under samrådet.

E.ON Energilösningar AB har anfört i huvudsak följande. De allmänna intressen som klagandena har framfört kan inte föranleda klagorätt. Det enskilda intresse som görs gällande är försämrad utsikt. Klagandenas bostäder är belägna 400 respektive 900 m från den anmälda verksamheten och som grund för klagorätt räcker inte att verksamheten kan ses från fastigheten. Risker för skada och olägenhet pga. förändringar i landskapsbilden är endast teoretisk eller helt obetydlig och kan därför inte grunda klagorätt.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS SKÄL

Frågan i målet är om JW, BÅ, HM och VM har rätt att överklaga länsstyrelsens beslut efter anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken.

Utgångspunkter för domstolens bedömning

Enligt 16 kap. 12 § miljöbalken får överklagbara domar eller beslut överklagas av den som domen eller beslutet angår, om avgörandet har gått honom eller henne emot. Enligt praxis ska rätten att vara part och att överklaga tillkomma varje person som kan tillfogas skada eller utsättas för någon annan olägenhet till följd av ett beslut, om risken för skada eller olägenhet rör ett av rättsordningen skyddat intresse och inte är enbart teoretisk eller helt obetydlig (se NJA 2004 s. 590 I och II). En sådan avgränsning av enskildas klagorätt har ansetts vara förenlig med Århuskonventionen (se NJA 2012 s. 921). Vid bedömningen av klagorätt är det av avgörande betydelse vilka intressen som tillämpliga bestämmelser är avsedda att skydda (se Mark- och miljööverdomstolens beslut den 14 februari 2018 i mål M 6174-16 och däri gjorda hänvisningar).

Av 12 kap. 6 § miljöbalken följer att anmälan för samråd ska göras hos tillsynsmyndigheten för verksamheter och åtgärder som inte omfattas av tillstånds-

eller anmälningsplikt enligt balkens bestämmelser, om åtgärden kan komma att väsentligt ändra naturmiljön. Genom denna bestämmelse skyddas allmänna intressen. Rätt att föra talan mot ett avgörande med åberopande av ett allmänt intresse tillkommer normalt inte en enskild (se exempelvis MÖD 2013:32). Avgränsningen av vilka enskilda som genom åberopande av enskilda intressen har rätt att överklaga ett beslut efter anmälan för samråd har enligt praxis tolkats snävt (se exempelvis MÖD 2007:6 och 2015:8).

Århuskonventionens krav medför dock att enskilda som är berörda av ett beslut avseende en viss verksamhet eller åtgärd måste kunna komma till tals i något sammanhang där de frågor som har betydelse för deras rättsställning prövas (se MÖD 2015:8). Om en sådan prövning kan komma till stånd på annat sätt, t.ex. inom ramen för sedvanlig tillsynsverksamhet, är detta normalt tillräckligt för att Århuskonventionens krav på prövning ska anses uppfyllt (se Mark- och miljööverdomstolens domar den 11 december 2017 i mål M 6621-17 och M 6622-17).

Bedömningen i detta fall

Det beslut som JW, BÅ, HM och VM har överklagat är meddelat inom ramen för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken. De allmänna intressen som de har framfört kan enligt ovan redogörelse inte medföra klagorätt. Frågan är då om de enskilda intressen som gjorts gällande ger dem rätt att klaga på beslutet.

Länsstyrelsens prövning enligt 12 kap. 6 § miljöbalken har uteslutande tagit sikte på skyddet av naturmiljön. Varken lagtexten eller förarbetena till bestämmelsen anger att reglerna avser att skydda enskilda intressen. De intressen JW, BÅ, HM och VM vill få tillgodosedda kan därför inte beaktas inom ramen för den aktuella prövningen. Eventuella olägenheter till följd av solcellsanläggningen kan i stället göras gällande inom ramen för sedvanlig tillsynsverksamhet. Mark- och miljööverdomstolen instämmer därför i mark- och miljööverdomstolens bedömning att JW, BÅ,

HM och VM inte har klagorätt i detta fall. Överklagandena ska därmed avslås.

Mark- och miljööverdomstolen konstaterar att solcellsanläggningar kan medföra stor omgivningspåverkan samtidigt som etableringarna ofta innebär höga investeringskostnader för verksamhetsutövarna. Det förhållandet att solcellsanläggningar inte omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt är inte tillfredsställande för de enskilda som kan komma att påverkas av verksamheten men inte heller nödvändigtvis för verksamhetsutövarna. Huruvida det är lämpligt att låta nuvarande ordning stå kvar som innebär att omgivningspåverkan prövas först i efterhand är dock en fråga för lagstiftaren att ta ställning till.

Beslutet får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Liselotte Rågmark, Marianne Wikman Ahlberg och Åsa Hanna samt tf. hovrättsassessorn Maria Hemmingsson Edwards, referent.

Föredragande har varit Elin Haubitz Man.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

SLUTLIGT BESLUT
2023-05-30
meddelat i Växjö

PARTER

Klagande

1. JW
2. HM och VM
3. BÅ

Motpart

1. E.ON Energilösningar AB,
2. Länsstyrelsen i Skåne län

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsens i Skåne län beslut från den 5 mars 2023, ärendenr 14934-2020

SAKEN

Samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken avseende anläggande av solcellsanläggning på fastigheten XXX, Svalövs kommun; nu fråga om avvisning

BESLUT

Mark- och miljödomstolen avvisar överklagandena.

Dok.Id 678815

Postadress
Box 81
351 03 Växjö

Besöksadress
Kungsgatan 8

Telefon
0470-560 100
E-post: mmd.vaxjo@dom.se
www.domstol.se/vaxjo-tingsratt

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

BAKGRUND

Länsstyrelsen i Skåne län (länsstyrelsen) beslutade, efter anmälan om samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken, att godkänna miljökonsekvensbeskrivningen samt att förelägga E.ON Energilösningar AB (bolaget) att vidta vissa försiktighetsåtgärder till skydd för naturmiljön vid anläggande av solcellsanläggning på fastigheten XXX i Svalövs kommun.

Länsstyrelsens beslut har nu överklagats till mark- och miljödomstolen av JW, BÅ, HM och VM.

YRKANDEN M.M.

JW, BÅ, HM och VM har yrkat att mark- och miljödomstolen ska upphäva länsstyrelsens beslut. Samtliga klaganden har beretts tillfälle att styrka klagorätt i målet. JW och BÅ har, avseende rätten att överklaga, anfört bl.a. följande.

Samrådet med nämnda personer i beslutet har inte kommunicerats på korrekt sätt till dem eller andra närboende i området. Solcellsparken kommer påverka dem mycket negativt. De kommer att se solcellerna från sitt hem. Vidare påverkas de då de ofta promenerar i de områden där solcellerna planeras uppföras. Det aktuella området ligger i anslutning till naturreservat. Tillräcklig hänsyn har inte tagits till reservatet. Svalövs kommun borde istället tagit chansen och göra om hela området till naturreservat. Eventuella solceller bör placeras så befintlig natur och miljö inte skadas. Ett alternativ vore att privatpersoner kunde få bidrag att sätta dem på sitt tak. En solcellspark låter förvisso bra, men i praktiken innebär det att man tar mark, som inte går att få mer av, i anspråk.

SKÄL FÖR BESLUTET

Bestämmelserna om enskildas klagorätt i miljömål finns i 16 kap. 12 § miljöbalken. Där framgår att överklagbara domar och beslut får överklagas av den som domen eller beslutet angår, om avgörandet har gått honom eller henne emot. Enligt praxis är det den som utsätts för en skada eller olägenhet som inte är enbart teoretisk eller helt obetydlig som

har rätt att överklaga. En sådan avgränsning av enskildas klagorätt är förenlig med Århuskonventionen (se NJA 2012 s. 921).

Mark- och miljööverdomstolen har i dom den 16 januari 2018, mål M 7309-17, anfört följande. I mål om bl.a. beslut efter en anmälan om samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken har avgränsningen av vilka enskilda som har rätt att överklaga tolkats snävt. Avgörande betydelse har lagts vid vad som bedömts vara det skyddsvärda intresset med den rättsregel som varit aktuell vid prövningen.

Samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken ska säkerställa att tillräcklig hänsyn tas vid åtgärder som på ett väsentligt sätt kan komma att ändra naturmiljön. Flera av klagandenas invändningar avser i huvudsak allmänna intressen och kan enligt domstolens bedömning inte ligga till grund för klagorätt för dem i målet. Klagandena har vidare anfört att de påverkas av solcellsanläggningen genom att deras utsikt försämras. Enligt mark- och miljödomstolen medför emellertid den påverkan som solcellerna har på deras utsikt inte att beslutet kan anses angå dem på sådant sätt som avses i miljöbalken. Det har inte heller i övrigt framkommit att de klagande är berörda av beslutet på ett sådant sätt att de har rätt att föra talan mot beslutet. Deras överklagande ska därför avvisas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (MMD-02)

Överklagande senast den 20 juni 2023.

Lena Stjernqvist

Andreas Hedrén

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Lena Stjernqvist, ordförande, och tekniska rådet Andreas Hedrén. Föredragande har varit beredningsjuristen Johanna Nilsson.

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.